

**OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA
KBM BANKE A.D. KRAGUJEVAC
ZA 2013.GODINU**

Kragujevac, maj 2014.godine

1. UVOD	2
2. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA	2
2.1. Kreditni rizik.....	3
2.2. Rizik likvidnosti	4
2.3. Kamatni rizik	5
2.4. Operativni rizik.....	5
2.5. Tehnike ublažavanja rizika	5
3. SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA U BANCI.....	6
4. KAPITAL	8
4.1. POLITIKA UPRAVLJANJA KAPITALOM.....	8
4.2. STRUKTURA KAPITALA	9
4.3. KAPITALNI ZAHTEVI I INTERNA PROCENA ADEKVATNOSTI KAPITALA	10
4.3.1. IZLOŽENOST KREDITNOM RIZIKU	12
4.3.2. IZLOŽENOST DEVIZNOM RIZIKU.....	22
4.3.3. IZLOŽENOST OPERATIVNOM RIZIKU.....	22
5. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI.....	23
6. RIZIK LIKVIDNOSTI.....	24
7. HARTIJE OD VREDNOSTI I UČEŠĆA U KAPITALU	26

1. UVOD

U skladu sa Zakonom o bankama i Odlukom o objavljivanju podataka i informacija banke KBM banka a.d. Kragujevac (u daljem tekstu Banka) objavljuje Izveštaj koji sadrži sve, pomenutom odlukom, propisane podatke i informacije za period 01.01.2013. –31.12.2013. godine. Izveštaj je usvojen od strane Izvršnog odbora Banke.

Izveštaj se objavljuje na internet domenu Banke (www.kbm.rs).

Objavljivanje se odnosi isključivo na podatke Banke, obzirom da Banka ne vrši konsolidaciju.

2. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA

Svrha donošenja Politike upravljanja rizicima je održavanje temeljnog odnosa Banke prema rizicima kojima je ili bi mogla biti izložena u poslovanju. Politikom se određuje sklonost Banke prema preuzimanju rizika, ciljevi i osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima, kao i osnovna načela izvođenja postupka ocenjivanja potrebnog internog kapitala.

Politikama za upravljanje rizicima, upravljanje rizicima povereno je Upravnom odboru, Izvršnom odboru i Odboru za upravljanje aktivom i pasivom. Upravni odbor analizira profil rizika Banke, kao i celokupnu poziciju Banke uzimajući u obzir faktore koji mogu uticati na profil rizika. Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom analizira rizike po transakcijama, proizvodima i na nivou Banke.

Sistem upravljanja rizicima u Banci obuhvata:

1. Odgovarajuću unutrašnju organizaciju koja omogućuje efektivan proces upravljanja svim rizicima kojima je Banka izložena ili može da bude izložena u svom poslovanju;
2. Usvojene politike i procedure za upravljanje rizicima,
3. Utvrđivanjem prihvatljive strukture i nivoa rizika koje je Banka spremna da preuzima za potrebe ostvarivanja strateških ciljeva;
4. Inkorporisanje rizika pri merenju poslovnih performansi;
5. Obezbedjenje troškovno efikasnog upravljanja rizicima ublažavanjem ili eliminisanjem preklapanja uticaja različitih rizika na finansijski rezultat;
6. Obezbedjivanje uskladenosti sa najboljom praksom i zahtevima regulatornih tela;
7. Tehnike ublažavanja rizika;
8. Adekvatan sistem unutrašnjih kontrola, uključujući jasne administrativne i računovodstvene procedure i uputstva i
9. Adekvatan proces interne procene kapitala.

Misija upravljanja rizikom je uspostavljanje stabilnosti poslovanja banke u cilju kreiranja vrednosti za akcionare, optimiziranje odnosa rizik/prinos, pri čemu se uzimaju u obzir interesi klijenata i zaposlenih, na način konzistentan sa najboljom praksom i usaglašen sa zahtevima regulative, a na liniji bančine poslovne strategije.

Principi upravljanja rizicima predstavljaju osnovu za sve odluke koje se donose u vezi sa poslovanjem Banke. Upravljanje bankarskim rizicima u Banci zasniva se na sledećim osnovnim principima:

1. adekvatnom utvrđivanju vrednosti bankarskih rizika. Pri tome, osnovni pristup će se sastojati u sagledavanju prosečnog iznosa gubitka kao i stopi disperzije gubitka;
2. pokrivanju predviđenih rizika iz formiranih rezervi;
3. praćenje i analiza portfolia;
4. kontroli rizika od strane posebnog organizacionog dela u Banci.

Banka ima usvojene procedure kojima se obezbeđuje kontrola i dosledna primena svih načela u upravljanju rizicima.

Upravljanje rizicima predstavlja deo procesa donošenja odluka na svim nivoima rukovodjenja.

Banka u okviru kontrole rizika analizira sve rizike koje je identifikovala i izmerila, odnosno procenila u procesu upravljanja rizicima, uključujući i kontinuirano praćenje uskladenosti poslovanja sa uspostavljenim sistemom limita. U okviru kontrole rizika, Banka proverava primenu i ocenjuje efektivnost metoda i postupaka za upravljanje rizicima (uključujući nove rizike, kao i rizike koji proizilaze iz makroekonomskog okruženja u kome Banka posluje) i redovno analizira sistem limita u cilju provere njegove adekvatnosti.

Banka rizike identifikuje, meri i kontroliše na nivou bankarske i knjige trgovanja, klijenta i pojedinačne transakcije.

Kao materijalno značajne rizike Banka je identifikovala:

1. Kreditni rizik – rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci;
2. Devizni rizik – mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa;
3. Operativni rizik – mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nenamernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredviđenih eksternih događaja.

Politikama, procedurama i metodologijama Banka je uspostavila okvire za upravljanje rizicima. Navedenim dokumentima je određena sposobnost za podnošenje rizika, definisane smernice za jedinstven i dosledan pristup upravljanju rizicima na dugoročnoj osnovi, data metodologija za identifikaciju i praćenje rizika. Politike uvažavaju specifičnosti Banke, kao i poslovnog i makroekonomskog okruženja.

2.1. Kreditni rizik

Cilj upravljanja kreditnim rizikom je da Banka ostvari što veći prinos na kapital, na način da svoju izloženost kreditnom riziku održava u okviru prihvatljivih parametara kao i da identifikuje izvore kreditnog rizika i uspostavi mere za upravljanje tim rizikom.

Mere koje Banka primenjuje u cilju upravljanja kreditnim rizikom i u cilju ublažavanja i kontrole tog rizika uključuju:

1. Stroge kriterijume selekcije podnetih zahteva;
2. Pouzdan proces odobravanja kredita uz primenu definisanih kriterijuma saglasno Metodologijama i Instrukcijama Izvršnog odbora banke;
3. Pracenje ukupne izloženosti riziku u okviru limita koje je odredio Izvršni odbor banke;
4. Preuzimanje rizika u skladu sa Poslovnom strategijom i ciljevima iz Poslovne politike banke;
5. Efikasnu kreditnu administraciju i praćenje kroz adekvatno vođenje kreditnih dosijea u skladu sa Odlukom NBS i procedurama Banke i monitoring klijenata sa stanovišta docnje u naplati kao jednog od elemenata za uočavanje prvih znakova da klijent ima probleme u poslovanju;
6. Adekvatne kontrole vezane za kreditni rizik u odnosima sa ugovornim stranama;
7. Diversifikaciju rizika kroz disperziju plasmana po granama delatnosti i dužnicima vodeći računa o izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica kao i licima povezanim sa Bankom;
8. Praćenje kvaliteta pribavljenih instrumenata obezbeđenja potraživanja Banke.

U cilju praćenja i kontrole kreditnog rizika i rizika koncentracije, Banka uspostavlja sistem limita u odnosu na kapital Banke i ukupnu bilansnu aktivu i vanbilansne stavke koje se klasifikuju.

Banka prati izloženost u odnosu na pojedine dužnike, grupe povezanih lica, lica povezana sa Bankom, sektore, delatnosti, geografska područja, instrumente kreditne zaštite i vodi računa o tome da oni ne prelaze propisane limite.

Sistemom limita Banka definiše maksimalnu dozvoljenu izloženost za svaku vrstu i tako izbegava rizik koncentracije.

2.2. Rizik likvidnosti

Sistem upravljanja likvidnosnim rizikom banke teži da osigura održavanje dovoljno likvidnih sredstava u obliku rezerve, visokokvalitetne, nezaložene likvidne imovine za osiguranje u slučajevima stresnih događaja različitog intenziteta i trajanja, uključujući umanjeње inače dostupnih izvora sredstava. Regulatorni standard za upravljanje rizikom likvidnosti predstavljaju limiti koje je propisala Narodna banka Srbije i obuhvataju minimalni pokazatelj rizika likvidnosti, uži pokazatelj likvidnosti i obaveznu rezervu u dinarima i devizama.

Banka definiše izloženost likvidnosnom riziku, u skladu sa poslovnim planovima, donetom politikom i sklonošću preuzimanja rizika. Banka permanentno upravlja rizikom likvidnosti na dnevnom i mesečnom nivou. Službaza upravljanje rizicima prati rizik likvidnosti na strukturnom nivou. Banka prati vremenska dospeća imovinskih pozicija aktive i pasive – i utvrđuje statičke i dinamičke gapove likvidnosti. Definisani su pokazatelji strukturne likvidnosti i deo su mesečnog Izveštaja za ALCO odbor. Banka je utvrdila kritične vrednosti tih pokazatelja koji predstavljaju indikatore ranog upozorenja za pojavu negativnih tendencija u likvidnoj poziciji Banke.

2.3. Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik promena neto sadašnje vrednosti pozicija bilansa stanja kao posledica određenih promena prinosa koje će u budućnosti doneti. Promene se odražavaju na neto prihode od kamate kao i na iznos kamatno-osetljivih prihoda i troškova. Ove promene imaju takođe uticaj na tržišnu vrednost sredstava, obaveza i vanbilansnih stavki, obzirom da buduća plaćanja (i stoga sadašnja vrednost) variraju direktno u proporciji sa promenama kamatnih stopa. Kao posledica, efektivan proces upravljanja kamatnim rizikom kojim se uticaj promene kamatnih stopa na bilans stanja Banke održava u okviru odgovarajućih limita je od ključne važnosti za sigurnost i kreditnu sposobnost Banke.

Banka izračunava i izveštava o kamatnom riziku odvojeno za sve značajne valute odnosno konkretno za RSD i EUR. Analize se sprovode mesečno i sastavni su deo izveštaja za Odbor za upravljanje aktivom i pasivom. Banka kvartalno prati rizik promene kamatnih stopa za pozicije aktive i pasive po materijalno značajnim valutama.

Proizvodi koji nemaju ugovoreni rok dospeća se simuliraju na osnovu sprovedenih analiza profila ročnosti/kamatne stope. Za modeliranje ponašanja rizika kamatne stope kod proizvoda sa varijabilnom kamatnom stopom, Banka trenutno primenjuje istorijske podatke uvećane za određenu marginu.

Banka prati istorijsko kretanje depozita po viđenju za prethodne 3 godine, utvrđuje njihovu volatilnosti i vezu sa kamatnim stopama.

Modeliranje kredita pravnim licima u dinarima i evrima vezano je za primenu grupnog standarda. Identifikacija kamatnog rizika vrši se i utvrđivanjem kamatno osetljive aktive i pasive, odnosno iznosa dispariteta na dan posmatranja.

Radi zaštite od kamatnog rizika Banka nastoji da ostvari usklađenost kamatno osetljive aktive i pasive, tako što prati otvorene pozicije prema rokovima **ponovnog formiranja** kamatne stope, projektuje uticaj promene kamatnih stopa na tržištu naviše ili naniže na nivo prihoda i rashoda banke, izrađuje scenario za slučaj većih poremećaja na tržištu (stress test) i određuje limite za izloženost kamatnom riziku određivanjem optimalnog koeficijenta kao odnosa između kamatno osetljive aktive i pasive.

2.4. Operativni rizik

Shodno odredbama Politike upravljanja operativnim rizikom i Odluke NBS o adekvatnosti kapitala banke, kapitalni zahtev za operativni rizik je jednak iznosu trogodišnjeg proseka indikatora izloženosti pomnoženog stopom kapitalnog zahteva od 15%.

2.5. Tehnike ublažavanja rizika

Banka koristi tehnike ublažavanja rizika koje su, u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala Banke, prihvatljive kod primene standardizovanog pristupa za utvrđivanje kapitala za pokriće kreditnog rizika.

Tehnike se koriste na način da se izloženosti umanjuju za vrednost primljene kreditne zaštite koja ispunjava zahteve za priznavanje, a pre primene pondera rizika.

Za pokriće jedne izloženosti Banka može koristiti više vrsta kreditne zaštite u kom slučaju se izloženost deli na posebne delove.

Principi kojima se Banka rukovodi pri korišćenju sredstava obezbeđenja su:

1. Da je dan dospelosti obezbeđenja na dan ili posle dana dospelosti potraživanja;
2. Da ugovor o obezbeđenju sadrži odredbu, da se banka može namiriti iz obezbeđenja zajedno sa zateznim kamatama;
3. Kontinuirano praćenje vrednosti i utrživosti obezbeđenja prema važećim finansijskim standardima u trenutku vrednovanja.

Instrumenti zaštite	Način vrednovanja
Materijalna kreditna zaštita	
Gotovina i gotovinski ekvivalenti deponovani kod Banke	Jednostavan metod
Dužničke hartije od vrednosti država ili centralnih banaka	
Ostali instrumenti materijalne kreditne zaštite	Zamena pondera dužnika ponderom pružaoca kreditne zaštite
Nematerijalna kreditna zaštita	
Garancije, kontragarancije i drugi oblici jemstva	Zamena pondera dužnika ponderom pružaoca kreditne zaštite

Banka od materijalnih sredstava kreditne zaštite prihvata gotovinu deponovanu kod Banke i dužničke hartije od vrednosti Republike Srbije. Gotovina i gotovinski ekvivalenti deponovani kod druge banke imaju tretman garancije, odnosno jemstva banke kod koje su deponovani.

Finansijski instrumenti koje je izdala druga banka, koja nije jedna od ugovornih strana, imaju tretman garancije prilikom prilagodjavanja kreditnim rizikom ponderisane aktive za efekte korišćenja ovih sredstava.

Od nematerijalnih sredstava kreditne zaštite, Banka najčešće prihvata garancije drugih banaka i jemstva privrednih društava.

Upravljanje rizikom koncentracije po osnovu korišćenja instrumenate nematerijalne kreditne zaštite popisano je procedurama o instrumentima obezbeđenja.

3. SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA U BANCI

Upravljanje rizicima povereno je sledećim odborima i organizacionim delovima: Upravnom odboru, Izvršnom odboru, Odboru za upravljanje aktivom i pasivom, Kreditnom odboru i Službi za upravljanje rizicima.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizicima formiraju principe i metodologije za upravljanje rizicima na osnovu: eksternih propisa i odluka koje donose zakonodavna tela, internih procedura vezanih za identifikaciju, merenje, praćenje i kontrolu rizika i preduzimanje drugih aktivnosti usmerenih ka minimiziranju rizika u poslovanju Banke.

Nadležnosti su utvđene propisima Narodne banke Srbije, Statutom i drugim internim aktima Banke.

Upravni odbor se redovno izveštava o svim materijalno značajnim transakcijama vezanim za poslovanje Banke, kao i o izloženosti i upravljanju rizicima. Finansijske informacije i analize izloženosti rizicima obezbeđuju se najmanje na kvartalnoj osnovi. Odobravanje politika upravljanja rizicima i kapitalom su u nadležnosti Upravnog odbora koji uspostavlja sistem unutrašnjih kontrola i osigurava funkcionalnost i efikasnost sistema upravljanja rizicima. Procedure upravljanja rizicima definisane su politikama upravljanja rizicima i usvajaju se od strane Izvršnog odbora Banke.

Odbor za reviziju analizira i usvaja predloge politika upravljanja rizicima. Odbor osigurava usaglašenost interne regulative sa važećom regulativom i vrši nadzor nad primenom i adekvatnim sprovođenjem usvojenih internih akata vezanih za upravljanje rizicima i predlaže načine za otklanjanje eventualnih nepravilnosti i unapređenje istih. Dva osnovna izvora informacija za identifikaciju potencijalnih problema i davanje preporuka za unapređenje su: Izveštaj o sprovedenim unutrašnjim revizijama u cilju identifikacije slabosti u politikama za upravljanje rizicima, poslovnim sistemima i IT sistemima, i Finansijska revizija sprovedena od strane eksternog revizora u cilju odobrenja validnosti finansijskih izveštaja i procena.

Izvršni odbor Banke usvaja procedure za svaku vrstu rizika kojoj je Banka izložena i utvrđuje načine identifikovanja, merenja, praćenja i kontrole rizika. Izvršni odbor osigurava kontinuiranu primenu i efikasnost sistema upravljanja rizicima, nadležan je za odlučivanje o plasmanima Banke do iznosa koji utvrdi Upravni odbor, utvrđivanje predloga politika, procedura i ostalih akata vezanih za upravljanje rizicima, utvrđivanje iznosa do kojih Kreditni odbor može odlučivati o plasmanima. Izvršni odbor je odgovoran za celokupno poslovanje Banke, što uključuje sveobuhvatnu odgovornost za usaglašenost sa relevantnom regulativom, procenu rizika i upravljanje rizikom.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom nadležan je za upravljanje svim vrstama rizika. Odbor najmanje jednom mesečno razmatra trendove u kretanju makroekonomskih pokazatelja i prati profitabilnost poslovanja Banke. Odbor usvaja smernice za upravljanje pojedinim vrstama rizika i limite do kojih Banka može biti izložena riziku. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom predlaže Izvršnom odboru mere i postupke, kojima će se upravljati rizicima u nadležnosti ovog Odbora.

Kreditni odbor razmatra i odlučuje o odobrenju kreditnih i srodnih izloženosti do usvojenih limita odlučivanja i internih limita izloženosti po dužnicima.

Radi primene jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i obezbeđenja funkcionalne i organizacione odvojenosti aktivnosti upravljanja rizicima od redovnih poslovnih aktivnosti Banke, Banka je formirala Službu za upravljanje rizicima.

Služba kontinuirano prati usklađenost poslovanja Banke sa propisanim standardima poslovanja i potencijalni uticaj očekivanih promena na visinu izloženosti Banke rizicima. U domen nadležnosti službe spada: izrada izveštaja o rizicima za klijente i potencijalne klijente, predlaganje i praćenje limita izloženosti prema pojedinim klijentima i segmentima portfolia, procenjivanje stepena naplate potraživanja, klasifikacija klijenata prema evidentiranom riziku, izrada izveštaja sa preporukama za preduzimanje neophodnih korektivnih mera, formiranje i sprovođenje programa kontrole upravljanja rizicima, izrada analiza Banke izloženosti rizicima i predlaganje mera za njeno ublažavanje.

4. KAPITAL

4.1. POLITIKA UPRAVLJANJA KAPITALOM

Politika upravljanja kapitalom je stalni proces utvrđivanja i održavanja visine i strukture kapitala najmanje na propisanom, odnosno odgovarajućem nivou koji odražava potrebe Banke za kapitalom i ima za primarni cilj obezbeđenje i održavanje visine i strukture regulatornog i raspoloživog internog kapitala koji može da podrži očekivani rast plasmana, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja kao i sve promene iznosa kapitala.

Politika upravljanja kapitalom je doneta u cilju:

1. Obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala za usklađenost sa minimalnim regulatornim zahtevima za kapitalom u skladu sa propisima Narodne banke Srbije,
2. Identifikovanja potrebnog nivoa kapitala i njegovih sastavnih delova, posmatrano u odnosu na prirodu, obim i složenost aktivnosti Banke, kao i u odnosu na preduzete i planirane poslovne aktivnosti Banke i na toj osnovi identifikovane i potencijalne vrste rizika;
3. Jačanja otpornosti Banke prema internim i eksternim šokovima;
4. Stvaranje kapitalne baze visokog kvaliteta;
5. Obezbeđenje mogućnosti kontinuiranog nastavka poslovanja, uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama;
6. Obezbeđenje jake kapitalne osnove, kao podrške dugoročno održivoma razvoju poslovanja Banke, kao i identifikovanje načina pribavljanja dodatnog kapitala u silaznoj fazi privrednog ciklusa;
7. Alokacija kapitala u skladu sa strateškim ciljevima Banke, uključujući optimizaciju prinosa na raspoloživi interni i regulatorni kapital.

Banka je dužna da, pored minimalnog novčanog iznosa, u svakom trenutku održava kapital i na nivou koji je potreban za pokriće svih rizika kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, a najmanje u visini zbira sledećih kapitalnih zahteva:

- Kapitalnog zahteva za kreditni rizik i rizik druge ugovorne strane za SVE poslovne aktivnosti banke i kapitalnog zahteva za rizik izmirenja/isporuke za aktivnosti iz knjige trgovanja;
- Kapitalnog zahteva za cenovni rizik za aktivnosti iz knjige trgovanja,
- Kapitalnog zahteva za devizni rizik i za robni rizik za SVE poslovne aktivnosti Banke
- Kapitalnog zahteva za operativni rizik za SVE poslovne aktivnosti banke.

Rizik kapitala proističe iz neadekvatne veličine kapitala, strukture kapitala i rasta aktive koji ima za rezultat povećanje kapitalnih zahteva za rizike.

Proces interne procene adekvatnosti kapitala je sastavni deo sistema upravljanja i donošenja odluka u Banci. Rezultati interne procene adekvatnosti kapitala, koriste se u procesu donošenja poslovnih odluka koje su u vezi sa upravljanjem rizicima i za uspostavljanje limita.

Proces procene odgovarajućeg internog kapitala predstavlja kontinuirano praćenje rizika koji Banka preuzima u realizaciji planom postavljenih zadataka.

Kapital, kao osnovni garant pokriva gubitaka proizašlih iz objektiviziranih rizika alociran je po poslovnim aktivnostima u vidu limita za svaku vrstu rizika definisanih politikama upravljanja rizicima.

Banka svoje poslovanje usmerava tako da u svakom momentu raspolaže adekvatnim kapitalom koji je dovoljan da pokrije preuzete rizike sadržane u bankarskoj i knjizi trgovanja.

4.2. STRUKTURA KAPITALA

Ukupan kapital Banke se sastoji od osnovnog i dopunskog kapitala korigovanih za odbitne stavke.

Osnovni kapital čine: akcijski kapital po osnovu običnih akcija, emisiona premija, rezerve iz dobiti, neraspoređena dobit i akumulirani gubitak, kao i nematerijalna ulaganja koja su odbitna stavka osnovnog kapitala.

Dopunski kapital čine revalorizacione rezerve koje se odnose na osnovna sredstva i dobit i gubitke po osnovu promene tržišne vrednosti hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, kao i subordinirane obaveze.

Pregled strukture kapitala

(u milionima dinara)

Naziv pozicije	31.12.2013.	31.12.2012.
Osnovni kapital	751	1.761
Elementi koji se uključuju u osnovni kapital	3.280	3.292
Nominalna vrednost uplaćenih akcija	3.279	3.279
Neraspoređena dobit iz ranijih godina	1	13
Elementi koji umanjuju osnovni kapital	2.529	1.531
Gubici iz prethodnih godina	1.255	1.280
Nematerijalna ulaganja	254	135
Regulatorna usklađivanja vrednosti	284	116
Nerealizovani gubici po osnovu HOV-a	3	4
Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama	281	112
Dopunski kapital	751	917
Elementi koji se uključuju u dopunski kapital	751	917
Deo revalorizacionih rezervi banke	693	690
Subordinirane obaveze	376	227
Elementi koji umanjuju kapital	281	338
Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama u skladu sa tač. 427 stav 1. odluke kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke	281	338
UKUPAN KAPITAL	1.222	2.340

Ukupni regulatorni kapital na dan 31.12.2013. godine iznosi 1.222 miliona dinara i sastoji se od osnovnog kapitala koji iznosi 751 miliona dinara i dopunskog kapitala u visini od 751 miliona dinara. Odbitna stavka od osnovnog kapitala iznosi 281 milion dinara po osnovu potrebne

rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama banke u skladu sa tačkom 427 stav 1 odluke kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke što čini 50% od ukupnog iznosa potrebne rezerve, a 50% obračunate potrebne rezerve je odbitna stavka od kapitala u iznosu od 281 milion dinara.

Ukupni kapitalni zahtevi za pokriće rizika iznose 909 miliona dinara, od čega se na kreditni rizik odnosi 763 na devizni rizik 19, a na operativni rizik 127 miliona dinara. Stopa adekvatnosti kapitala iznosi 16,13%.

4.3. KAPITALNI ZAHTEVI I INTERNA PROCENA ADEKVATNOSTI KAPITALA

KAPITALNI ZAHTEVI

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, Banka izračunava kapitalne zahteve za sledeće rizike:

1. Kreditni rizik – primenom standardizovanog pristupa,
2. Devizni rizik – ako neto otvorena pozicija iznosi 2% kapitala Banke,
3. Operativni rizik – primenom pristupa osnovnog indikatora.

Pregled ukupnih kapitalnih zahteva

(u milionima dinara)

Kapitalni zahtevi	31.12.2013	31.12.2012
Izloženost prema državama i centralnim bankama	0	0
Izloženost prema teritorijalnim jed. i jed.lokalne samoup.	0	
Izloženost prema bankama	24	84
Izloženost prema privrednim društvima	449	634
Izloženost prema fizičkim licima	124	112
Ostale izloženosti	166	165
Ukupno kapitalni zahtev za kreditni rizik - standardizovani pristup	763	995
Tržišni rizici - standardizovani pristup		
Kapitalni zahtev za devizni rizik	19	8
Ukupno kapitalni zahtev za tržišne rizike	19	8
Operativni rizici - pristup baznog indikatora		
Kapitalni zahtev za operativni rizik primenom pristupa osnovnog indikatora	127	118
Kapitalni zahtev za operativni rizik	127	118
UKUPNI MINIMALNI KAPITALNI ZAHTEVI	909	1.121
POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA	16.13	25.04

INTERNA PROCENA ADEKVATNOSTI KAPITALA

Banka sprovodi proces interne procene adekvatnosti kapitala po sledećim fazama:

1. Utvrđivanje materijalno značajnih rizika,
2. Izračunavanje internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike,
3. Određivanje ukupnih internih kapitalnih zahteva,
4. Poredjenje sledećih elemenata:
  - kapitala obračunatog u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke i raspoloživog internog kapitala;
  - minimalnih kapitalnih zahteva izračunatih u skladu sa odlukom i internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike;
  - zbira minimalnih kapitalnih zahteva izračunatih u skladu sa odlukom i ukupnih internih kapitalnih zahteva.

Interna procena adekvatnosti kapitala sprovodi se najmanje jednom godišnje. Interni kapitalni zahtevi se obračunavaju za sve rizike primenom interno razvijenih metodologija, uzimajući u obzir strateške ciljeve, makroekonomsko okruženje, interne standarde i složenost poslovnih aktivnosti pri proceni potrebnog kapitala.

Banka je internim metodologijama propisala kvantitativne i kvalitativne kriterijume za utvrđivanje materijalno značajnih rizika uključenih u proces interne procene adekvatnosti kapitala. Identifikovane rizike Banka će kvantifikovati tako što će utvrditi i potreban kapital za pokriće datog rizika ako su materijalno značajni, ukoliko su identifikovani, a nisu materijalno značajni Banka će uspostaviti dokumentovan sistem za upravljanje ovim rizicima, ali neće utvrđivati potreban kapital.

Banka će redovno, a najmanje jednom godišnje, sprovoditi stres testiranje za sve značajne rizike i za interne kapitalne zahteve za te rizike. Pod stres testiranjem se podrazumeva procena potencijalnih efekata specifičnih događaja i promena više faktora rizika na kapital i finansijski rezultat Banke.

Banka će održavati adekvatan nivo raspoloživog internog kapitala na način kako je utvrđeno i za regulatorni kapital. U svakom trenutku raspoloživi interni kapital mora biti veći od internog kapitalnog zahteva i zadovoljavati nivo potrebnog pokazatelja adekvatnosti internog kapitala definisanog strategijom Banke. Banka procenjuje dovoljnost datog kapitala za naredne periode, prognozira adekvatnost kapitala prema osnovnim i stresnim scenarijima i definiše potrebe za kapitalom u narednom periodu.

Minimalni kapitalni zahtevi i interni kapitalni zahtevi na dan 31. 12.2013. g

(u milionima dinara)

	Adekvatnost kapitala u skladu sa odlukom o adekvatnosti kapitala banke	Adekvatnost kapitala u skladu sa procesom interne procene adekvatnosti kapitala	Razlika
(A)	Kapital	Raspoloživi interni kapital	
	1.222	1.222	
(B)	Minimalni kapitalni zahtevi	Interni kapitalni zahtevi	
Kreditni rizik	763	763	
Tržišni rizici	19	19	
Operativni rizik	127	127	
Rizik koncentracije			
Kreditno-devizni rizik			
Kamatni rizik		6	6
Rizik likvidnosti			
Ostali materijalno značajni rizici			
Efekti diversifikacije			
Ukupno	909	915	6
	Pokazatelj adekvatnosti kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke	Pokazatelj adekvatnosti kapitala	
	16,13	16,02	0,11

4.3.1. IZLOŽENOST KREDITNOM RIZIKU

Pri izračunu kapitalnog zahteva za kreditni rizik u svakoj klasi izloženosti posebno su prikazana dospelja potraživanja.

Pod dospelim nenaplaćenim potraživanjem Banka u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala smatra:

- pojedinačna potraživanja po osnovu kojih je dužnik u docnji duže od 90 dana u materijalno značajnom iznosu, s tim što se dužina docnje i materijalni značaj iznosa u docnji utvrđuju na način propisan odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke;

- potraživanje od dužnika za koje se zbog pogoršane finansijske situacije pretpostavlja da neće biti naplaćeno, pri čemu se ne uzima u obzir mogućnost naplate sredstvom obezbeđenja;
- otvaranje stečaja, likvidacije ili neka druga forma finansijskog restrukturiranja dužnika.

Banka dospelom nenaplaćenom potraživanju ili njegovom delu koji nije obezbeđen podobnim instrumentima kreditne zaštite dodeljuje ponder rizika:

- 150 % - ako je ispravka uvećana za potrebnu rezervu za procenjene gubitke tog potraživanja manja od 20% njegove bruto knjigovodstvene vrednosti
- 100 % - ako ispravka vrednosti uvećana za potrebnu rezervu za procenjene gubitke tog potraživanja iznosi 20% njegove bruto knjigovodstvene vrednosti ili je veća od tog procenta.

Banka redovno procenjuje obezvređenje bilansne aktive i vanbilansnih stavki izloženih kreditnom riziku. Procenjivanje se vrši pojedinačno i grupno na bazi Metodologije banke za procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama, na dan svakog bilansa stanja.

Pojedinačnom procenom banka utvrđuje postojanje objektivnog dokaza obezvređenja nekog sredstva ili grupe sredstava. Smatra se da je finansijsko sredstvo ili grupa sredstava obezvređeno ako, i samo ako, postoje objektivni dokazi obezvređenja koji proizilaze iz jednog ili više događaja nastalih nakon inicijalnog priznavanja sredstva i taj događaj (ili događaji) utiču na procenjene buduće tokove gotovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji se pouzdano mogu proceniti.

Dokazi o obezvređenju uključuju indikacije da se jedan dužnik ili grupa dužnika suočava sa značajnim finansijskim poteškoćama, docnje pri servisiranju kamate ili glavnice, verovatnoću da će doći do stečaja ili neke druge finansijske reorganizacije i kada dostupni podaci pokazuju da je došlo do merljivog smanjenja budućih tokova gotovine, kao što su promene u okviru neizmirenih obaveza ili ekonomskih uslova koji su u korelaciji sa odstupanjima od ugovorenih uslova.

Prilikom procene obezvređenja potraživanja vrednovanih po amortizovanoj nabavnoj vrednosti, Banka prvo vrši individualnu procenu da bi utvrdila da li postoje objektivni dokazi o obezvređenju za svako finansijsko sredstvo koje je individualno značajno. Individualno značajna izloženost je izloženost manja od 0,2% kapitala banke iz prethodnog tromesečja u zaokruženom iznosu u milionima dinara.

Finansijska sredstva koja nisu individualno značajna a kod kojih postoje dokazi objektivnog obezvređenja, procenjuju se na pojedinačnoj osnovi.

Ukoliko Banka utvrdi da ne postoje objektivni dokazi o obezvređenju za finansijska sredstva za koja je vršena individualna procena Banka svrstava takva sredstva u grupu finansijskih sredstava sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika i vrši grupnu procenu obezvređenja. Sredstva za koja se vrši individualna procena obezvređenja i za koja se priznaje gubitak po osnovu obezvređenja nisu uključena u grupnu procenu obezvređenja.

Ukoliko postoje objektivni dokazi da je došlo do gubitka usled obezvređenja, iznos gubitka se vrednuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti budućih tokova gotovine (ne uzimajući u obzir očekivane kreditne gubitke koji još uvek nisu nastali).

Knjigovodstvena vrednost sredstva se smanjuje korišćenjem računa ispravke vrednosti i iznos gubitka se priznaje na teret bilansa uspeha. Krediti i sa njima povezana ispravka vrednosti se u potpunosti isknjižavaju kada ne postoje realni izgledi da će sredstva u budućnosti biti nadoknađena i kada su kolaterali realizovani ili je izvršen prenos kolaterala na Banku. Otpis nenaplativih potraživanja se vrši na osnovu odluka suda, poravnanja zainteresovanih strana ili na bazi odluka Upravnog odbora, a uz saglasnost Skupštine akcionara.

Smanjenje ili povećanje iznosa priznatog gubitka tokom godine, usled obezvređenja koje nastaje kao posledica nekog događaja koje se desio nakon ranije priznatog obezvređenja, prethodno priznat gubitak po osnovu obezvređenja se povećava ili smanjuje korigovanjem računa ispravke vrednosti.

Sadašnja vrednost očekivanih budućih tokova gotovine se diskontuje korišćenjem originalne efektivne kamatne stope finansijskog sredstva. Ukoliko kredit ima varijabilnu kamatnu stopu, koristi se tekuća efektivna kamatna stopa. Obračun sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine finansijskog sredstva obezbeđenog kolateralom reflektuje tokove gotovine koji će nastati iz procesa realizacije kolaterala, umanjene za troškove realizacije i prodaje kolaterala.

U svrhe grupne procene obezvređenja, finansijska sredstva se grupišu na osnovu internog sistema klasifikacije koji Banka koristi uzimajući u obzir karakteristike kreditnog rizika kao što su vrsta plasmana, vrste kolaterala, starost potraživanja i ostale relevantne faktore.

Budući tokovi gotovine koji se odnose na grupu finansijskih sredstava koji su predmet grupne procene obezvređenja se procenjuju na osnovu istorijskih iskustava o gubicima po osnovu sredstava sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika.

Metodologija i pretpostavke koji se koriste za procenu budućih tokova gotovine se redovno pregledaju kako bi se smanjile razlike između procenjenih iznosa i stvarno nastalog gubitka.

Pregled izloženosti kreditnom riziku po klasama aktive

(u milionima dinara)

Sektor	31.12.2013			31.12.2012		
	Ukupna izloženost	Iznos otpisa	Prosečna izloženost	Ukupna izloženost	Iznos otpisa	Prosečna izloženost
Izloženost prema državama i centralnim bankama	10.327		10.768	10.043		10.227
Izloženost prema teritor. jed. i jed.lokal. samoup.	1		1	1		1
Izloženost prema bankama	1.153		2.153	3.675		3.104
Izloženost prema privrednim društvima	6.149	2	6.517	7.201	3	6.803
Izloženost prema fizičkim licima	2.009	1	1.944	1.707	1	1.754
Ostale izloženosti	1.990		2.117	3.357		3.099
Ukupno	21.629	3	23.500	25.984	4	24.988

- Napomena: Ukupan iznos izloženosti je bruto izloženost nakon računovodstvenih otpisa i bez efekata tehnika ublažavanja kreditnih rizika.

Geografska raspodela izloženosti prema materijalno značajnim oblastima

(u milionima dinara)

Red.broj	Klase izloženosti	31.12.2013	31.12.2012
1.	Izloženost prema državama i central.bankama	10.327	10.043
	Centralna Srbija	0	0
	Region Beograda	0	0
	Region Vojvodine	0	0
	Južna i istočna Srbija	0	0
	Ostalo *	10.327	10.043
2.	Izloženost prema terit..jed. i jed. lokalne sam.	1	1
	Centralna Srbija	0	0
	Region Beograda	0	0
	Region Vojvodine	0	0
	Južna i istočna Srbija	1	1
	Ostalo		
3.	Izloženost prema bankama	1.152	3.675
	Centralna Srbija	26	12
	Region Beograda	301	1.048
	Region Vojvodine	63	288
	Južna i istočna Srbija	4	573
	Ostalo *	758	1.754
4.	Izloženost prema privrednim društvima	6.150	7.201
	Centralna Srbija	2.103	2.115
	Region Beograda	3.036	3.641
	Region Vojvodine	700	631
	Južna i istočna Srbija	311	814
	Ostalo	0	0
5.	Izloženost prema fizičkim licima (sa MSP)	2.009	1.707
	Centralna Srbija	812	788
	Region Beograda	822	147
	Region Vojvodine	17	22
	Južna i istočna Srbija	358	750
	Ostalo	0	0
6.	Ostale izloženosti	1.990	3.357
	Centralna Srbija	1.775	3.260
	Region Beograda	147	53
	Region Vojvodine	48	0
	Južna i istočna Srbija	20	44
	Ostalo	0	0
	Ukupno	21.629	25.984
	Centralna Srbija	4.716	6.175
	Region Beograda	4.306	4.889
	Region Vojvodine	828	941
	Južna i istočna Srbija	694	2.182
	Ostalo *	11.085	11.797

Ukupna izloženost raspoređena je po materijalno značajnim oblastima u okviru Republike Srbije, a izloženosti prema državi i centralnoj banci, i novčana sredstva u stranoj valuti na računima ino banaka su posebno prikazana kroz ostalo.

Raspodela svih izloženosti po sektorima

(u milionima dinara)

Klase izloženosti	31.12.2013			31.12.2012		
	Ukupna bruto izloženost	Ispravka vrednosti	Dospela nenaplaćena potraživanja	Ukupna bruto izloženost	Ispravka vrednosti	Dospela Nenaplać. potraživanja
Izloženost prema državama i centralnim bankama	10.327	0	0	10.043	0	0
Sektor finansija i osiguranja	2.283	0	0	2.474	0	0
Sektor javnih preduzeća	0	0	0	0	0	0
Sektor privrednih društava	0	0	0	0	0	0
Sektor preduzetnika	0	0	0	0	0	0
Javni sektor	8.044	0	0	7.569	0	0
Sektor stanovništva	0	0	0	0	0	0
Sektor stranih lica	0	0	0	0	0	0
Sektor drugih komitenata	0	0	0	0	0	0
Ostalo	0	0	0	0	0	0
Izloženost prema teritorijalnim jed. i jed. lokalne samouprave	1	0	0	1	0	0
Sektor finansija i osiguranja	0	0	0	0	0	0
Sektor javnih preduzeća	0	0	0	0	0	0
Sektor privrednih društava	0	0	0	0	0	0
Sektor preduzetnika	0	0	0	0	0	0
Javni sektor	1	0	0	1	0	0
Sektor stanovništva	0	0	0	0	0	0
Sektor stranih lica	0	0	0	0	0	0
Sektor drugih komitenata	0	0	0	0	0	0
Ostalo	0	0	0	0	0	0
	1.152	286	290	3.675	293	293
Izloženost prema bankama						
Sektor finansija i osiguranja	100	0	0	1.628	0	0
Sektor javnih preduzeća	0	0	0	0	0	0
Sektor privrednih društava	0	0	0	0	0	0
Sektor preduzetnika	0	0	0	0	0	0
Javni sektor	0	0	0	0	0	0
Sektor stanovništva	0	0	0	0	0	0
Sektor stranih lica	758	0	0	1.754	0	0
Sektor drugih komitenata	294	286	290	293	293	293
Ostalo	0	0	0	0	0	0
Izloženost prema privrednim društvima	6.150	1.440	1.715	7.201	883	1.033
Sektor finansija i osiguranja	0	0	0	0	0	0
Sektor javnih preduzeća	232	6	0	419	9	0
Sektor privrednih društava	5.880	1.428	1.709	6.716	860	1.019
Sektor preduzetnika	38	6	6	43	6	6

Javni sektor	0	0	0	0	0	0
Sektor stanovništva	0	0	0	0	0	0
Sektor stranih lica	0	0	0	0	0	0
Sektor drugih komitenata	0	0	0	23	8	8
Ostalo	0	0	0	0	0	0
Izloženost prema fizičkim licima (sa MSP)	2.009	150	289	1.707	124	97
Sektor finansija i osiguranja	0	0	0	0	0	0
Sektor javnih preduzeća	2	0	0	14	0	0
Sektor privrednih društava	235	71	71	195	71	62
Sektor preduzetnika	149	16	16	125	12	12
Javni sektor	0	0	0	0	0	0
Sektor stanovništva	1.623	63	202	1.371	40	23
Sektor stranih lica	0	0	0	0	0	0
Sektor drugih komitenata	0	0	0	2	1	0
Ostalo	0	0	0	0	0	0
Ostale izloženosti	1.990	63	36	3.357	1.169	0
Sektor finansija i osiguranja	1	0	0	114	19	0
Sektor javnih preduzeća	0	0	0	0	0	0
Sektor privrednih društava	0	0	0	0	0	0
Sektor preduzetnika	0	0	0	0	0	0
Javni sektor	0	0	0	8	0	0
Sektor stanovništva	0	0	0	0	0	0
Sektor stranih lica	0	0	0	0	0	0
Sektor drugih komitenata	0	0	0	0	0	0
Ostalo	1.989	63	36	3.235	1.150	0
Ukupno	21.629	1.939	2.330	25.984	2.469	1.423
Sektor finansija i osiguranja	2.384	0	0	4.216	19	0
Sektor javnih preduzeća	234	6	0	433	9	0
Sektor privrednih društava	6.115	1.499	1.780	6.911	931	1.081
Sektor preduzetnika	187	22	22	168	18	18
Javni sektor	8.045	0	0	7.578	0	0
Sektor stanovništva	1.623	63	202	1.371	40	23
Sektor stranih lica	758	0	0	1.754	0	0
Sektor drugih komitenata	294	286	290	318	302	301
Ostalo	1.989	63	36	3.235	1.150	0

Ukupna izloženost po klasama i ispravka vrednosti

(u milionima dinara)

Sektor	31.12.2013		31.12.2012	
	Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	Ispravka vrednosti	Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	Ispravka vrednosti
Izloženost prema državama i centralnim bankama	10.327	0	10.043	0
Izloženost prema teritor. jed. i jed.lokal. samoup.	1	0	1	0
Izloženost prema bankama	1.152	286	3.675	293
Izloženost prema privrednim društvima	6.150	1.439	7.201	883
Izloženost prema fizičkim licima	2.009	151	1.707	123
Ostale izloženosti	1.990	63	3.357	20
Ukupno	21.629	1.939	25.984	1.319

Promene Ispravke vrednosti i rezervisanja

(u milionima dinara)

	Ispravke vrednosti bilansne aktive	Rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama	Ukupno
Početno stanje	1.294	25	1.319
Nove ispravke i rezervisanja u toku godine	1.548	85	1.633
Ukidanje ispravki vrednosti i rezervisanja	-918	-86	-1.004
Kursne razlike	-9		-9
Isknjižavanje ispravke vrednosti			
Ostale promene			
Stanje na kraju godine	1.915	24	1.939

Bilansna aktiva banke prema preostalom dospeću po klasama izloženosti
(u milionima dinara)

Klase izloženosti	31.12.2013
Izloženost prema državama i centralnim bankama	2882
do 30 dana	2.882
od 30 do 90 dana	0
od 90 do 180 dana	0
od 180 do 365 dana	0
od 1 do 5 godina	0
preko 5 godina	0
Izloženost prema teritorijalnim jed. i jed. lok samoup.	4
do 30 dana	1
od 30 do 90 dana	1
od 90 do 180 dana	1
od 180 do 365 dana	1
od 1 do 5 godina	0
preko 5 godina	0
Izloženost prema bankama	3
do 30 dana	3
od 30 do 90 dana	0
od 90 do 180 dana	0
od 180 do 365 dana	0
od 1 do 5 godina	0
preko 5 godina	0
Izloženost prema privrednim društvima	3.754
do 30 dana	1.227
od 30 do 90 dana	499
od 90 do 180 dana	682
od 180 do 365 dana	1.012
od 1 do 5 godina	333
preko 5 godina	0
Izloženost prema fizičkim licima	1.112
do 30 dana	63
od 30 do 90 dana	81
od 90 do 180 dana	141
od 180 do 365 dana	264
od 1 do 5 godina	511
preko 5 godina	53
Ostale izloženosti	4.879
do 30 dana	4.879
od 30 do 90 dana	0
od 90 do 180 dana	0
od 180 do 365 dana	0
od 1 do 5 godina	0
preko 5 godina	0
Ukupno	12.635
do 30 dana	9.055
od 30 do 90 dana	580
od 90 do 180 dana	824
od 180 do 365 dana	1.278
od 1 do 5 godina	844
preko 5 godina	53

Kvalitet kreditnog portfolia Banke:

(u milionima dinara)

Red br.	SEKTOR	KATEGORIJE KLASIFIKACIJE						UKUPNO
		A	B	V	G	D	neklasifikovane izloženosti	
1.	Izloženost prema državama i							
	Ukupna bruto izloženost	0					10.327	10.327
	Obračunata posebna rezerva	0					0	0
	Potrebna rezerva	0					0	0
2.	Izloženost prema terit. jed. i jed. lok.							
	Ukupna bruto izloženost	1						1
	Obračunata posebna rezerva	0						0
	Potrebna rezerva	0						0
3.	Izloženost prema bankama							
	Ukupna bruto izloženost	868				285		1.153
	Obračunata posebna rezerva	0				285		285
	Potrebna rezerva	0				0		0
4.	Izloženost prema privrednim društvima							
	Ukupna bruto izloženost	1.876	1.601	567	652	1.453		6.149
	Obračunata posebna rezerva	0	30	81	196	1.453		1.760
	Potrebna rezerva	0	2	52	17	375		446
5.	Izloženost prema fizičkim licima							
	Ukupna bruto izloženost	1.694	107	47	17	144		2.009
	Obračunata posebna rezerva	0	2	6	6	144		158
	Potrebna rezerva	0	0	2	0	20		22
6.	Ostale izloženosti							
	Ukupna bruto izloženost	41	11	0	15	149	1.774	1.990
	Obračunata posebna rezerva	0	1	0	4	149	0	154
	Potrebna rezerva	0	0	0	0	94	0	94
	UKUPNO							
	Ukupna bruto izloženost	4.480	1.719	614	684	2.031	12.101	21.629
	Obračunata posebna rezerva	0	33	87	206	2.031	0	2.357
	Potrebna rezerva	0	2	54	17	489	0	562

Izloženosti obezbedene instrumentima kreditne zaštite

u milionima dinara

Redni broj	Klasa izloženosti	Materijalna kreditna zaštita		Nematerijalna kreditna zaštita
		Iznosi izloženosti pokriveni finansijskom imovinom	Iznosi izloženosti pokrivenih ostalim instrumentima materijalne zaštite	
1 .	Izloženost prema bankama	10	0	0
2 .	Izloženost prema privrednim društvima	53		10
3 .	Izloženost prema fizičkim licima	8	0	0
	Ukupno	71	0	10

Banka koristi kreditne rejtinge Agencije za kreditiranje izvoza (AKI), koje dodeljivanje rejtinga obavljaju u skladu sa metodologijom OECD-a. AKI rejtinzi se koriste za izloženosti prema bankama ukoliko se radi o stranim licima.

Prikaz izloženosti pre i posle primene tehnika ublažavanja kreditnog rizika za klase izloženosti za koje Banka primenjuje rejtinge AKI u obračunu potrebnog kapitala.

Izloženosti prema bankama prema kreditnim kvalitetima

(u milionima dinara)

Red. br.	Kreditni kvalitet	Ponder kreditnog rizika (u %)	Ukupan iznos izloženosti pre primene tehnika ublažavanja kreditnog rizika	Ukupan iznos izloženosti nakon primene tehnika ublažavanja kreditnog rizika	Iznos aktive ponderisane kreditnim rizikom
1		0%	0	0	0
	od čega : bez kreditnog rejtinga podobne agencije za rejting				
2		20%	781	781	153
	od čega : bez kreditnog rejtinga podobne agencije za rejting		68	68	11
3		50%	54	54	13
	od čega : bez kreditnog rejtinga podobne agencije za rejting		54	44	8
4		100%	30	30	27
	od čega : bez kreditnog rejtinga podobne agencije za rejting		27	27	27
			865	865	193

4.3.2. IZLOŽENOST DEVIZNOM RIZIKU

Izveštavanje o tržišnom riziku, kojem Banka može da bude izložena po osnovu izloženosti u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja, obuhvata izveštavanje o neto otvorenoj valutnoj poziciji.

Na dan 31. decembra 2013. godine, Banka obračunava regulatorni kapitalni zahtev za pokriće deviznog rizika. Banka računa kapitalni zahtev za devizni rizik ako je zbir ukupne neto otvorene devizne pozicije i apsolutne vrednosti neto otvorene pozicije u zlatu veći od 2% kapitala Banke.

Kapitalni zahtev za devizni rizik Banka izračunava množenjem zbira ukupne otvorene devizne pozicije i apsolutne vrednosti neto otvorene pozicije u zlatu sa 12%.

U obračun neto otvorene devizne pozicije Banke uključeni su sledeći elementi:

1. Neto spot pozicije, kao razlika između devizne imovine (umanjene za ispravku vrednosti) i deviznih obaveza u toj valuti, odnosno razliku između imovine i obaveza u zlatu;
2. Neopozivih garancija, nepokrivenih akreditiva i sličnih vanbilansnih stavki na osnovu kojih će banka morati da izvrši plaćanje, a postoji verovatnoća da ta sredstva neće moći da nadoknadi.

Kapitalni zahtev za devizni rizik iznosi 19 miliona RSD.

Na nivou Banke je uspostavljeno dnevno nadgledanje otvorene devizne pozicije. Dnevna otvorena pozicija podvrgava se VaR testu. VaR predstavlja standard za procenu rizika odnosno statističku procenu vrednosti, sa datom određenom verovatnoćom, koju bi Banka mogla da izgubi na svojim pozicijama u određenom periodu zbog promena na finansijskim tržištima, odnosno VaR je očekivani gubitak u okviru specificiranog vremenskog perioda za postavljeni nivo verovatnoće. Banka koristi VaR Za vremenski period od 251 dan sa nivoom verovatnoće od 99%.

Posle izračunavanja VaR-a vrši se back test, odnosno otvorena pozicija za prethodni dan se kursira sa kursom na dan izrade Izveštaja i sagledava razlika između tako kursiranih otvorenih pozicija. U slučaju da je izračunati VaR veći od kursne razlike predstavlja pozitivnu razliku, u suprotnom imamo negativnu razliku.

Interna procena adekvatnosti kapitala vrši se za sve valute kojima je Banka izloženom u materijalno značajnom iznosu.

Banka vodi politiku održavanja otvorene devizne pozicije u skladu sa usvojenim limitima po kojima Banka nije imala većih prekoračenja.

4.3.3. IZLOŽENOST OPERATIVNOM RIZIKU

Shodno odredbama Politike upravljanja operativnim rizikom i Odluke NBS o adekvatnosti kapitala banke, kapitalni zahtev za operativni rizik je jednak iznosu trogodišnjeg proseka indikatora izloženosti pomnoženog stopom kapitalnog zahteva od 15%.

Indikator izloženosti se izračunava kao zbir neto prihoda od kamata i neto nekamatnih prihoda, na osnovu sledećih elemenata:

- Prihodi i rashodi od kamata
- Prihodi od dividendi i učešća
- Prihodi i rashodi od naknada i provizija
- Dobici i gubici po osnovu prodaje HOV
- Prihodi i rashodi od promene vrednosti imovine i obaveza
- Prihodi i rashodi od kursnih razlika
- Ostali prihodi iz redovnog poslovanja

Kapitalni zahtev za operativni rizik 127 miliona dinara.

5. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI

Analiza rizika kamatne stope zasniva se na modelu analize dispariteta (GEP analizi) kamatno osetljivih bilansnih i vanbilansnih stavki aktive i pasive banke. Raspoređivanje se vrši na bazi dospeća potraživanja i obaveza ukoliko se radi o fiksnim kamatnim stopama, odnosno na osnovu vremena do sledećeg utvrdjivanja kamatnih stopa ukoliko se radi o promenljivim kamatnim stopama. Stavke koje nemaju definisane intervale dospeća ili promene kamatne stope (depoziti po viđenju i slično) raspoređuju se u kolonu do mesec dana.

Banka je nastojala da politikom kamatnih stopa omogući očuvanje realne vrednosti izvora i plasmana.

Izloženost Banke riziku od promene kamatnih stopa na dan 31. decembra 2013. godine

u milionima dinara

	Do mesec dana	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Nekamatonosno	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	909	-	-	-	-	1.324	2.233
Opozivi depoziti i krediti	300	-	-	-	-	1.072	1.372
Potraživanja po osnovu kamata, naknada, prodaje, promene fer vrednosti derivata i druga potraživanja	-	-	-	-	-	70	70
Dati krediti i depoziti	2.528	141	282	73	-	1.425	4.449
Hartije od vrednosti	2.594			-	-	14	2.608
Udeli (učešća)	-	-	-	-	-	3	3
Ostali plasmani					-	155	155
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	254	254
Osnovna sredstva i investicione nekretnine	-	-	-	-	-	652	652
Stalna sredstva namenjena prodaji						663	663
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	-	-
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	176	176
Ukupno aktiva	6.331	141	282	73	-	5.808	12.635

PASIVA							
Transakcioni depoziti	1.277	-	-	-	-	1.599	2.876
Ostali depoziti	3.835	620	2.372	81	1	54	6.963
Primljeni krediti	6	-	6	-	-	-	12
Obaveze po osnovu kamata, naknada i promene vrednosti derivata	-	-	-	-	-	21	21
Rezervisanja	-	-	-	-	-	70	70
Obaveze za poreze	-	-	-	-	-	4	4
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	-	25	25
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	684	684
Ukupno obaveze	5.118	620	2.378	81	1	2.457	10.655
Ukupan kapital	-	-	-	-	-	1.980	1.980
Ukupno pasiva	5.118	620	2.378	81	1	4.437	12.635
Ročna neusklađenost na dan:							
- 31. decembra 2013. godine	1.213	(479)	(2.096)	(8)	(1)	1.371	

Sredstva i obaveze su prikazane po datumu ponovnog određivanja kamate ili datumu dospeća u zavisnosti od toga koji je datum raniji.

6. RIZIK LIKVIDNOSTI

Upravljanje rizikom likvidnosti ostvaruje se kao operativna i strukturna likvidnost. Operativna likvidnost se fokusira na kraće vremenske periode u praćenju transakcija, dok je strukturna likvidnost usmerena na duže periode, a zasniva se na bilansnim podacima i prati po izveštajnim periodima.

Pokazatelj likvidnosti propisan od Narodne banke Srbije predstavlja odnos likvidne active i tekućih obaveza. Isti ne može biti manji od 1 (kad je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu), kao ni manji od 0,9 duže od tri uzastopna radna dana ili 0,8 kad je obračunat za jedan radni dan.

Pokazatelj likvidnosti	Odluka NBS	Zahtevano po proceduri	Juni 2013	Septembar 2013	Oktobar 2013	Novembar 2013	Decembar 2013
Mesečni prosek za sve radne dane	Najmanje 1,0	Najmanje 1,3	2,5	2,42	3,09	2,36	2,48
Dnevni obračun za 1 dan	Najmanje 0,8	Najmanje 1,0	2,75	2,56	2,41	2,64	2,10

Upravljanje rizikom likvidnosti na strukturalnom nivou uključuje sledeće vrste analiza:

- Strukturna ročnost –Obračun gepa likvidnosti, statička i dinamička analiza gepova;
- Pokazatelj strukturne usklađenosti;
- Praćenje indikatora ranog upozorenja;
- Obračun neto likvidne aktive;
- Obračun prosečnih rokova dospeća sredstava i obaveza.

Analiza rokova dospeća sredstava i obaveza Banke na dan 31. decembra 2013. godine.

u milionima dinara

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
AKTIVA						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	2.233	-	-	-	-	2.233
Opozivi depoziti i krediti	1.372	-	-	-	-	1.372
Potraživanja po osnovu kamata, naknada, prodaje, promene fer vrednosti derivata i druga potraživanja	70	-	-	-	-	70
Dati krediti i depoziti	1.220	580	1.752	844	53	4.449
Hartije od vrednosti	2.594			14		2.608
Udeli (učesća)		-	-	-	3	3
Ostali plasmani	155	-	-	-	-	155
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	254	254
Osnovna sredstva i investicione nekretnine	-	-	-	-	652	652
Stalna sredstva namenjena prodaji			663			663
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	-
Ostala sredstva	75	-	-	-	101	176
Ukupno aktiva	7.719	580	2.415	858	1.063	12.635
PASIVA						
Transakcioni depoziti	2.874	2	-	-	-	2.876
Ostali depoziti	1.241	1.662	3.477	7	576	6.963
Primljeni krediti	1	-	1	10	-	12
Obaveze po osnovu kamata, naknada i promene vrednosti derivata	21	-	-	-	-	21
Rezervisanja	9	6	52	3	-	70
Obaveze za poreze	4	-	-	-	-	4
Odložene poreske obaveze	-	-	25	-	-	25
Ostale obaveze	594	1	-	88	1	684
Ukupno obaveze	4.744	1.671	3.555	108	577	10.655
Ukupan kapital	-	-	-	-	1.980	1.980
Ukupno pasiva	4.744	1.671	3.555	108	2.557	12.635
Ročna neusklađenost na dan:						
- 31. decembra 2013. godine	2.975	(1.091)	(1.140)	750	(1.494)	

Ugovoreni rokovi dospeća sredstava i obaveza određeni su na osnovu preostalog perioda na dan bilansa stanja u odnosu na ugovoreni rok dospeća.

7. HARTIJE OD VREDNOSTI I UČEŠĆA U KAPITALU

Poslovna politika Banke je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (hartije od vrednosti namenjene trgovini i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, koje se najvećim delom sastoje od akcija banaka i preduzeća) je zasnovana na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja. Ovi instrumenti su uključeni u nivo 1 hijerarhije odmeravanja fer vrednosti.

Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju obuhvataju i učešća u kapitalu pravnih lica koja nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu zbog nedovoljno razvijenog finansijskog tržišta u Republici Srbiji.

HARTIJE OD VREDNOSTI

u milionima dinara

	2013.	2012.
U dinarima		
– Hartije od vrednosti kojima se trguje	14	15
– Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	1.738	783
– Do dospeća	109	405
	1.861	1.203
U stranoj valuti		
– Obveznice Republike Srbije po osnovu stare devizne štednje	828	642
	828	642
Ukupno hartije od vrednosti	2.689	1.844
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(81)	(2)
Stanje na dan 31. decembra	2.608	1.843

Hartije od vrednosti u Knjizi trgovanja iskazuju se po fer vrednosti utvrđenoj na bazi tržišne cene ostvarene na berzi. Banka je u 2013.godini po osnovu trgovanja ostvarila prihod u iznosu od 2,9 miliona dinara.

Nerealizovani dobiti i gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju evidentiraju se u okviru revalorizacionih rezervi, dok se hartija ne proda, naplati ili na drugi način realizuje ili dok ta hartija od vrednosti ne bude trajno obezvređena. Kada se hartije od vrednosti raspoložive za prodaju otudje kumulirana korekcija fer vrednosti priznata u okviru kapitala, evidentirane su u bilansu uspeha u iznosu 1,4 miliona dinara.

Ostvareni prihodi od hartija od vrednosti koje se drže do roka dospeća evidentirani su kroz bilans uspeha u iznosu od 38,7 miliona dinara.

Prihodi od kamata po osnovu državnih hartija zatečenog portfolija evidentirani su kroz bilans uspeha od 159,5 miliona dinara.

Smanjenje vrednosti HOV raspoloživih za prodaju ispod njihove nominalne vrednosti iznosi 3,3 miliona dinara i predstavlja odbačenu stavku od osnovnog kapitala.

Udeli – učešća u kapitalu

Banka vlasnička ulaganja koja pripadaju bankarskoj knjizi, a koja su stečena iz strateških razloga ili radi ostvarivanja dugoročnih prinosa evidentira u okviru Učešća u kapitalu. Obzirom da nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu iskazana su po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja.

Učešće u kapitalu drugih pravnih lica i banaka

u milionima dinara

Opis	2013. godina	2012. godina
Banke i druge fin. organizacije	4	4
Preduzeća	5	5
Ukupno	9	9
Ispravka	(6)	(7)
Stanje na dan 31.decembar	3	2

IZVRŠNI ODBOR BANKE

KB
Ljubinka Lovčević
Vesna Uznik Djorić

